

Предъ смъртния одър

Този ден въ Софийския дворецъ имаше голѣма тревога. Княгиня Мария Луиза, майката на царь Бориса, лежеше на смъртно легло. Въ голѣмата полуосвѣтена стая царуваше мъртвешка тишина. Въ единъ отъ потъмнѣлите кжтове мѫждукаше сребърно кандилце. До леглото на болната стоеха мълчаливи три сѣнки и бѣха надъ нея. Това бѣха дворцовитѣ лѣкари. Единиятъ държеше рѣката на княгинята и следѣше ударитѣ на сърдцето ѝ, което бавно угасваше. . . Наблизаваше седниятъ часъ на благородната майка.

До болната бѣше навелъ глава князътъ-баша. Лицето му бѣше тжно и замислено. Върху него хвърляше широка сѣнка грижата. Близкиятъ край на онази, която му дари четири свидни рожби, свиваше сърдцето му до болка. Очите му плуваха въ сълзи. Отъ време на време мѫжката му дѣсница трепваше леко. Тихо и нечuto хълдане раздрусваше едрата снага на княза. . .

Въ стаята влизаха и излизаха съ загрижени лица милосърдни сестри. Тѣ се лутаха насамъ-натамъ изъ помръкналия дворецъ като бледи монахини.

Лѣкарите доближиха глави и си пошушнаха нѣщо тихо:

— Наблизава краятъ! — каза тревожно единиятъ.

— Какъ е сърдцето? — попита шепнешкомъ по-стариятъ.

— Зле! . . . — отвѣрна първиятъ.

Ненадейно болната се раздвижи, отвори широко очи и изгледа околнитѣ. Безкръвнитѣ ѝ устни промълвиха едва чуто:

— Най-сетне дойде и последниятъ ми часъ! . . . Отивамъ си вече отъ този свѣтъ. . .

Тя пое дѣхъ тежко и изгледа наново околнитѣ. Тѣрсѣше между тѣхъ нѣкого.

— Кѫде е Борисъ? Кѫде е първородниятъ ми синъ? Доведете го при мене! Искамъ да го видя и тогава да умра. . .

Околнитѣ се раздвишиха. Нѣкои отъ тѣхъ излѣзоха бѣзо навънъ съ тихи стжлки. И си шепнѣха нѣщо едва чуто.

Следъ малко въ спалнята въведоха малкия князъ. Той бѣше петгодишно синеоко дете. Князътъ пристажи бавно и плахо къмъ леглото на болната си майка. Дѣлги и буйни кждрави коси падаха тежко върху слабитѣ му детски плещи.

Умиращата отвори очи и погледна неврѣстната си рожба. Протегна немощна костелива дѣсница и я сложи върху главата на малкия князъ. Две едри сълзи се потъркулиха бавно по мъртвешки бледото ѝ лице. Неочаквано то се озари отъ нѣкаква тиха радост и просия. Болната събра последни сили и се понадигна, подкрепяна отъ княза-баша и отъ двамата лѣкари. Тя поглади свѣтлите кждрици на своята рожба и промълви:

— Синко, отивамъ си вече! . . . Такава била волята на Бога! . . . Тамъ горе на небето азъ ще бля надъ тебе, надъ всички ви, надъ България . . .